

**DOĞU TRAKYA AĞIZLARINDA ARKAİK OLARAK
KULLANILAN SINIRLAMA İŞLEVİNDEKİ
{-(y)XncA} ZARF-FİİL EKİ**

Bülent HÜNERL *

ÖZET

Zarf-fiillerin Türkçenin ilk yazılı eserlerinden itibaren ne denli de i ik i levlerde kullanıldığını takip edebilmekteyiz. Eski Türkçe döneminden günümüz Türk lehçelerine kadar, zarf-fiil ekleri fiillerin cümle içinde zarf olarak kullanılmasını sağlayarak, fiillere birtakım i levler kazandırmıştır. Bazı durumlarda da zarf-fiiller asıl i levini/i levlerini kaybetmiş veya başka bir yapıya aktarmıştır.

Türkçenin tarihî dönemlerinden beri kullanılan, i levlerinden biri de sınırlama olan ve {-(y)XncA + (y)A kadar / dek / de in} anlamı veren {-(y)XncA} eki, Türkiye Türkçesinde bu i levini kaybetmiş ve {-(y)XncA + (y)A kadar / dek / de in} ekinde başka bir yapıyla kullanılır olmuştur. Rumeli a ızlarında {-(y)XncA + (y)A kadar/dek/de in} anlamı veren {-(y)XncA} zarf-fiil eki ise, tıpkı tarihî Türk lehçelerindeki kullanımı gibi bu i levini muhafaza etmiştir. Çalı mamızda bu konu üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Zarf-fiil, Tarihî Türk Lehçeleri, Rumeli A ızları, lev.

**CONVERB SUFFIX {-(y)XncA} USED AS ARCHAIC IN
EASTERN THRACE ACCENTS WITH THE
FUNCTION OF LIMITATION**

ABSTRACT

We can follow how differently we use converbs from the early Turkish written texts on. From the time of Old Turkish to today's Turkish dialects, converb suffixes have added a number of functions to the verbs by enabling the use of them as adverbs in sentences. In

---

* Kırklareli Üniversitesi Rektörlük Türk Dili Okutmanı. e- , :
bulent.hunerl@kkl.edu.tr

certain circumstances, converbs lost their basic function(s) or transferred this/these to another structure.

{-(y)XncA} suffix which has been used since the historical times of Turkish , whose one of the functions is limitation and which gives the meaning of {-(y)XncA + (y)A kadar / dek / de in} has lost this function in Turkey`s Turkish and started be used with different structure, {-(y)XncA + (y)A kadar / dek / de in}. In Rumelian dialects, the {-(y)XncA} converb suffix conveying the meaning of {-(y)XncA + (y)A kadar / dek / de in} has kept this function in the way it is used in historical Turkish dialects. In our study, the focus will be on this subject.

Key Words: Gerindium, Historical Turkish Dialects, Rumelian Dialects, Function.

-fiiller, cümledeki yargı veya yargıların ifade gücünü zenginleştirerek, anlatıma geniş imkânlar sağlayan ve basit yapıdaki cümleleri birleştirerek anlatımı kolaylaştıran önemli dilbilgisi öğelerinden biridir. Türkçedeki zarf-fiil eklerinin tarihî dönemlerden çağdaş Türk lehçelerine kadar uzayıp giden süreçte ne derecede çeşitlendiğini ve ne denli değişik işlevlerde kullanıldığını görmekteyiz. Doğal olarak bu süre zarfında zarf-fiiller arasında işlev benzerliği veya farklılığı ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte Türkçede - il eklerine / işlevlerine ilave olarak başka zarf- / işlevleri gelişmiştir. Bu durumun aksine, bazı zarf- kullanımı veya işlevini Türkçenin tarihî seyri içerisinde kaybetmiştir.

İşlev kaybeden bu zarf- -( )XncA}dır. Ekin, sınırlama (limitativus) işlevi -( ) A + ( ) / değin} anlamında Türkiye Türkçesinde azalmış ve {-( ) A - fiil eki, çekim eki ve edat unsurlarını da bünyesine alarak {(y)A kadar / dek / değin} yeni bir yapıyla kullanılır olmuştur.

Türkçede sınırlama işlevi pek çok morfolojik öge ile karşılanmaktadır. Bunlardan biri çekim edatlarıdır (Hacıeminoğlu, 1992). İsim ve fiil unsurlarını sınırlandırmada son çekim edatları önemli bir yere sahiptir¹. Yine bazı çağdaş Türk lehçele S□ ,

¹ Çekim edatlarının sınırlandırma işleviyle ilgili bk. (Öner, 2003: 147-157)

gelen sınırlama işlevli zarf yapan {-GAçA}² ekini görüyoruz. {-GAçA} ekinin isimlere bitişik yazılarak, isimleri sınırlandırdığını

Örnekler:

Çağatay Türkçesi

Her yerge ki közleri tüşüp tî / , yergeçe êkkisige pür-hî
(LM: 202)

Kaçanğaça bolay özlük muzîki içre be- / Hoş ol ki
-gehim vâdi-fenâ körsem (BV: 422/8)

Tatar Türkçesi: hır + gaça “sona kadar” ÇTLEK: 474;
Uygur Türkçesi: . + giçe “yaza kadar” ÇTLEK: 641

Fiillerde ise sınırlama anlamını, başka bir deyişle fiilin cümle içinde sınırlama fonksiyonlu bir zarf olmasını zarf- , , sağlar. emen hemen tüm Türk lehçelerinde sınırlama işlevli benzer -fiil ekleri görülür³. Diğer Türk lehçelerinden daha farklı bir seyir izleyen Çuvaş Türkçesinde bu işlev {-iççen} [{- ( ) , A + ( ) , / kadar / değin} anlamında] zarf-fiil ekiyle karşılanmaktadır (Durmuş, 2009: 442). Türkiye Türkçesindeyse, yukarıda da belirtildiği üzere (Fiil + -XncA zarf-fiil eki + -(y)A yönelme hâl eki ve “kadar / dek / değin” son çekim edatı: gel-ince-y-e kadar / dek / değin gibi) şekliyle kullanılır.

Örnekler:

Safiye Erol, ilk mektepten, doktorluk pâyesi alıncaya kadar geçen tahsil hayâtını Almanya’da tamamlamış ender münevverlerimizdendi. (Bağ Bozumu: 91)

O günden sonra aklından çıkmadı ama adamı yeniden görünceye dek kız, uzun bir süre geçti (Bir Deli Ağaç: 93)

Öğleden sonra, avukat gelinceye değin kitap bile okumuştü. (Aylak Adam: 40)

Zeynep Korkmaz, Eski Anadolu Türkçesindeki “bir zaman kadar” anlamı veren sınırlama işlevinin Türkiye Türkçesinde kaybolduğunu belirtmiştir (Korkmaz, 2003: 1008). Muharrem Ergin ^S□ -( ) , A - - , ekinin önceden “kadar”lık ifadesi taşıdığını ve üzerine herhangi bir hâl eki almadığını (alınca: “alınca” veya “alıncaya kadar” anlamında) belirtmektedir. Ekin zaman içinde

² -A kadar} anlamı veren bu eki {-GAçA} bazı gramer kitaplarında sınırlama hâli adıyla görmek mümkündür. Ekin kullanımı ve işlevi için bk. (Coşkun, 1997: 429-438)

³ Türk lehçelerindeki sınırlama fonksiyonunda zarf-fiiller için bk. (Ercilasun (.), 2007)

“*kadar*”lık ifadesini kaybettiğini, bu anlamı (sınırlama) karşılamak için yanına ilgili edatları almış olduğunu ve edatları alırken de yönelme hâli ekinden yararlanıldığından bahsetmiştir (Ergin, 1998: 342). Bu yapıyı “Bitim Zarf- illeri” olarak adlandıran Tahsin Banguoğlu ise, {-} A -fiilinin bu anlamdaki kullanımının eski bir kullanım olduğunu ve yerini {-} A + (-)A / / / / değin} şekillerine bıraktığını ifade etmiştir (Banguoğlu, 2004: 433).

Ekin yapısına ve kullanımına (Yüce, 1999: 57-65) bakıldığında Eski Türkçede sınırlama işlevini karşılayan zarf- , , - , -

A a şdaki örnekte ise zarf-fiil eki, üzerine {+ka} yönelme hâli eki ve {tegi} son çekim edatşnş almş tşr.

Örnekler:

burkan kutşn bulmş k an üdktegmeginçeke tegi bodşs(a)t(a)vlarnşng köz biligi eüzkörgeli adşrtlagalş bolmaguluk tşnl(ş)g tşnsşz iki törlüg yırtınçülerig birkerü et•özi içinte sşgurgalş udaçş(AY: 44/12-16)

inçip m(e)n kav şkşya ol üdtin beri burkan kutşnşnçaka tegi tört törlüg yavlak yollartşn ertip ozup iki ajunlarta togdu(AY: 187/13-16)

Karahanlı Türkçesi

Karahanlı Türkçesinde, sşnşrlama i leviniçnçA, -gUçA } zarf-fiil ekleri kullanışlr.

Örnekler:

ya şz yir ba şr bolma şnça şzşl / ya otta çiçeşnmeğinçe ya şl(KB: 120)

arşn to guça yi amu yim içim / Kerek arpa yür tu to ur u açşm(KB: 4769)

Karahanlı Türkçesi: Türkçe İlk Kur'an Tercümesi (Aita, 2004) adlı eserinde sşnşrlama i levinin daha çoInçA } zarf-fiil ekinin üzerine gelen yönelme hâli eki ve {tegi} edatş ile kar şlandş şnş görüyoruz.

Yok cünüba meger yol, kegililer yun şnça a tegi (KT: 18b1/1-2)

Keçürdi Ta rş séndin nelük dest r bérđi olar a belgürginçeke tegişa ar anlar kim r st aydşlar bilginçe yal ançşlar. (KT: 33b1/2-3)

Harezmi Türkçesi

Harezmi Türkçesinde -InçA; -gUnçA; -InçA; -güçe } zarf fiil ekleri görülür.

Örnekler:

Men bar şnça ol

Geñince oturdşoyñcayidi / ñen armş idi birez uşş (SN: 2895)

Seni bergörince yidüm u a ço / Çü gördüm eger öleven ay u yo (SN: 4675)

Her iki ml arasş iki andl / Giceler ub olñncaol yanar bil (KEM : V.6a/105)

Görilen rüya bir aydan bir yşlarşncažhir olur yalancş rte va tşda (MG: 15b/4)

Ekin sşñrlama i levi Eski Anadolu Türkçesinin ilk dönemlerinde sşklşkla kullanşlmakla beraber, müteakip asşrlarda (14.yy-18.yy) ekin bu i levi nispeten azalmş , azalan bu i lev ilgili edatlarşn yardşmşyla sa lanmayşla çamş tşr (Aksoy ve Dilçin, 2009: 143-148). Özellikle Eski Anadolu Türkçesinden itibaren {InCA} zarf-fiil ekinin zaman içinde kadarlış anlamşññn zayıfladş ş dü ünülerek, yönelme hâli eki ve ilgili edatlarş alarak, bu i levin (sşñrlama) devamlılış ş sa lanmş olabilir.

Eski Anadolu Türkçesinde, -(y)InCA} zarf-fiil ekinin üzerine gelen yönelme hâli ekiyledek / degin} edatşñrbirlikte kullanmş da görölmektedir.

Örnekler:

ab olñncaya deñbu idi l / Vüc dum n leden olmş idi n l (HN: 3284)

Böyle ideler tenşyebulñncaya deginbeden / Daş oñra nidesin bahaa i it iy asen (NT: 117a/8)

Do u Trakya A šzlarş

Örnekler:

onnar da bize karşılık, bizde onnara karşılık vèrdik. er şey, mendiline varınca b le (Edirne: 32/24-25)

biraz süzdürülmüş yürt, biraz salça, biraz tus, biraz da maya atıp koyulaşınca yumruklarız. (Havsa: 6/38-39)

Ele yā büşkür edirne'den burayı gelince üç yerde kırtardım bu kelleyi, ister inan ister inanma. (Kırklareli: 16/140)

Ülen geçti ama şimdi şē geçince ğar ğızan şüle bi yamada duruya dediler, iki kivşe koķū, bi de gitikti şe şişmen bi qarçıķ vardı. (Kırklareli: 17/17-20)

Adam ne yabıcaz dedi, kaçıcaz dedi, ben burada kalıcaķ olursam dedi, birincisi seni rezil ederler dedi, kedime varınca keserler dedi. (Kırklareli: 16/6-8)

var bir kaç parça tarlamız ama yeter mi leçbere ? aldıķ satın, em mal sayıbılarına doyunca para verdik iki sene müdetine var idi... (Kırklareli: 5/40-41)

...bi çam dalını kesip onun üstüne ne kadar yemiş varsa teps üsleyip bebek emicîne varınca ēşeyler taķıp süsleyip ondan sōra gelin almā geldikleri zaman gelinin āreti gelin olan bōça yapardı. (Babaeski: 56/11-14)

-( ) + A - -fiil ekinin Doĝu Trakya ağızları 3. , , şahıs iyelik eki ve {+A}pekiştirme eki/edatı (Üstüner, 2003: 199) ile genişletilmiş {-ünce + si + n + e, -ince + si + n + e} yapısı da sınırlama işlevinde kullanılmaktadır.

Örnekler:

ba şimdi, Balkan harbi ölüncesine unudaman ben, Bulgar, Yunan, Sırb vardı. (Doĝu Trakya Yerli Ağız: -5)

Bi āşam gittik yesir almā. dā gidincesine silā atma yog. (Doĝu Trakya Yerli Ağız: -20)

Türkiye Türkçesi ağızlarına baktığımızda ekin aynı şekil ve işlevde Uşak ili ağızında da kullanıldığını görmekteyiz. Gürer Gülsevin ekin, {-y)XncA + (y) + A kadar} anlamını verdiğini ve bu tarz kullanımın Eski Anadolu Türkçesi sahasında da görüldüğünden bahsetmektedir (Gülsevin, 2002: 136).

Örnekler:

*Ölum dedi, goluñdan duten giden de o garı seni döğsün
öFkesi geçince. öldürtcek seni. (UİA: -16,50)*

Vermedi haklarımı, ölünce yidi (UİA: -87,84)

osanınca konuşmak (UİA: -96,16)

Tabii olarak Rumeli ağızları ile büyük benzerlikler gösteren Gagavuz Türkçesinde de {- ı A; - ı A , - ı A A - - } , sınırlama işleviyle kullanılmaktadır (Özkan, 1996: 175).

Örnekler:

*Bundan sora annamışlar üçü ölüncü kafadarlık etsinnär.
(GTG: 175)*

Süt istärsän-iç doyuncan (GTG: 175)

İşlä dinincänü çifttä (GTG: 175)

Sonuç

Türkiye’de yapılan akademik yayınlarda, Rumeli ağızlarının, Türkiye Türkçesi ağızlarıyla ve tabii ki Türkçenin tarihî dönemleriyle ilişkisi yeterince ele alınmamıştır. Yapılan çalışmalar da genellikle yabancı Türkologlara aittir (Gülensoy ve Alkaya, 2003: 155-188). Önümüzdeki süreçte yapılacak olan akademik çalış , ağızlarına olan dikkati artıracak ve bu Rumeli ağızlarının aydınlatılmasında önemli bir merhale olacaktır.

Sonuç olarak çalışmamızda Rumeli ağızlarının da tıpkı Türkiye Türkçesi ağızlarında olduğu gibi bazı arkaik yapıları muhafaza ettiği ve Rumeli ağızlarının Türkiye Türkçesi ağızlarıyla yakından ilişkili olduğu görülmektedir. Bu ilişkilerden biri de -( ) ı A - -fiil ekidir. Türkiye Türkçesi yazı dilinde sınırlama işlevini kaybetmiş olan {- ( ) ı A : (- ( ) ı A + ( ) + A / , / değın anlamında}) zarf-fiil eki, bu işleviyle de Doğu Trakya ağızlarında arkaik olarak kullanılmaktadır.

KISALTMALAR

AY : A \ A

BV : BEDÄYİ‘U‘L VASAŦ

ÇTLEK : ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ EL KİTABI

Ed. : Editör

ETŞ : ESKİ TÜRK ŞİİRİ

FK	: FEVĀYİDÜ'L-KİBER
GS	: ĞARĀ'İBÜ'Ş-ŞİĞAR
GT	: GÜLİSTAN TERÜMESİ
GTG	: GAGAVUZ TÜRKÇESİ GRAMERİ
HN	: - A
IB	: İRK BİTİĞ
İMS	: İRŞÂDÜ'L MÛLÛK VE'S-SELÂTİN
KB	: KUTADGU BİLİĞ
KE	: K ŞAŞÜ'L ENBİYÂ
KEMŞ	: KİTABÛ EVSĀFI MESÂCİDİ'Ş-ŞERİ
KT	: KUR'AN TERCÜMESİ
LM	: İ VÛ MECNÛN
MM	: MU'İNÜ'L MÛRÎD
MG	: MÜŞKİL-GÜŞA
NF	: NEHCÛ'L FERÂDİ
NŞ	: NEVĀDIRÛ'Ş-ŞEBĀB
NT	: NAZMÛ'T-TESHÎL
SN	: SÛHEYL Ü NEV-BAHÂR
UİA	: UŞAK İLİ AĞIZLARI

KAYNAKÇA

- A. , , **Kitabū Evsāfi Mesâcidi'ş-Şerife**, (: : Ş , Mazioglu), TDK Yayınları, Ankara 1974.
- Alî-Şîr Nevâyî, **Bedâyi'u'l-Vasa**, (Haz.: Kaya Türkay), TDK Yayınları, Ankara 2002.
- Alî-Şîr Nevâyî, **Ğarâ'ibü'ş-Şığar**, (Haz.: Günay Kut), TDK Yayınları, Ankara 2003.
- Alî-Şîr Nevâyî, **Nevâdirü'ş-Şebâb**, (: : , aörs), TDK Yayınları, Ankara 2006.
- Alî-Şîr Nevâyî, **Nevâyî-Fevâidü'l-Kiber**, (Haz.: Önal Kaya), TDK Yayınları, Ankara 1996.

- A A , Reşit Rahmeti, **Eski Türk Şiiri**, TDK Yayınları, Ankara 1991.
- A A , Reşit Rahmeti, **Kutadgu Bilig**, TDK Yayınları, Ankara 1999.
- A , Ömer ve DİLÇİN Dehri, **Tarama Sözlüğü VII-Ekler**, Yayınları, Ankara 2009.
- A A, A^S , **Karahanlı Türkçesi: Türkçe İlk Kur'an Tercümesi**, TDK Yayınları, Ankara 2004.
- A A, A^S , **Kışaşü'l Enbiyâ**, TDK Yayınları, Ankara 1997.
- A A , A^S , **Aylak Adam**, ilgi Yayınevi, Ankara 1974.
- AYVERDİ, Sâmihâ, **Bağ Bozumu**, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul 2005
- BANGUOĞLU, A^S , **Türkçenin Grameri**, TDK Yayınları, A 2004.
- BODROĞİGETİ, András J. E., **A Grammar of Chagatay**, İstanbul, İstanbul 2001.
- COŞKUN, Volkan, "Tarihî Türk Lehçeleri ve Özbek Türkçesinde Zaman ve Mekanda Sınırlama Görevi Üstlenen Yapılar", **Türk Dili Araştırma Yıllığı Belleten 1997**, TDK Yayınları (1997),^S 429-438
- ÇELİK, Ülkü, **'Alî-Şîr Nevâyî- Leylî vü Mecnûn**, TDK Yayınları, A 1996.
- ÇELİK, Ülkü, **Türk Dili Grameri (Osmanlı Lehçesi)**, Çev.:Ali Ulvi Elöve, Maarif Matbaası, İstanbul 1941.
- DİLÇİN, Dilçin, **Süheyl ü Nev-Bahâr**, TDK Yayınları, Ankara 1991.
- DOĞAN, Levent ve HÜNERLİ Bülent, "Tatar Türkçesi", (Ed. Levent Doğan), **Çağdaş Türk Lehçeleri El Kitabı**, İstanbul, İstanbul Yayınları, İstanbul 2007, s. 447-511
- DOĞAN, Levent, "Uygur Türkçesi", (Ed. Levent Doğan), **Çağdaş Türk Lehçeleri El Kitabı**, Kriter Yayınları, İstanbul 2007, ^S 619-681
- DURMUŞ, Oğuzhan (2009), **Çuvaşçanın Şekil Bilgisi**, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış
- A , Janos, "The Turkish Dialect of Edirne", Çev.: Oğuzhan Durmuş, **İlmî Araştırmalar Dergisi**, 18 (2004),^S 135-150
- A , A^S **Nehcü'l Ferâdis**, (Zülfikar), TDK Yayınları, Ankara 2004

- EMİNOĞLU, İsmail (2003), **Müşkil-Güşâ (Ta'bir-nâme)(Dil Bilgisi-Metin-Dizin)**, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.
- ERCİLASUN, A. (2007), **Türk Lehçeleri Grameri**, Akçağ Yayınları, Ankara 2007.
- ERGİN, İsmail (1998), **Türk Dil Bilgisi**, Bayrak Basım / Yayım / Tanıtım, İstanbul 1998.
- AA, A. (2003), **Eski Türkçenin Grameri**, Çev.: Mehmet Akalın, TDK Yayınları, Ankara 2003.
- AA, A. (1945), **Özbekische Grammatik**, SSSR, 1945.
- GÜLENSO, İsmail, AA, A. (2003), **Türkiye Türkçesi Ağzları Bibliyografyası**, Akçağ Yayınları, Ankara 2003.
- GÜLSEVİN, Gürer, **Uşak İli Ağzları**, TDK Yayınları, Ankara 2002.
- HACIEMİNOĞLU, İsmail (1992), **Türk Dilinde Edatlar**, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1992.
- HÜNERLİ, Bülent (2006), **Kırklareli Babaeski İlçe ve Köyleri Ağız İncelemesi**, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Edirne,
- AA, (1990), **Edirne İli Havsa İlçesi ve Köyleri Ağız**, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Edirne.
- AA, (1998), **Edirne İli Ağzları**, TDK Yayınları, Ankara 1998.
- AA, (1994), **Altun Yaruk**, TDK Yayınları, Ankara 1994.
- AA, (2008), **Muyîddin Mehî'nin Müfid (Nazmü't-Teshîl) Adlı Eseri (İnceleme-Metin Dizin) ve Bu Eserin XV. Yüzyıl Türk Tıp Dilinin Oluşmasındaki Yeri**, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008.
- AA, A. (2001), **Grammatika Sovremennogo Turetskogo Literaturnogo Yazıka**, Multilingual, İstanbul, 2001.
- AA, A. (2003), **Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)**, TDK Yayınları, Ankara 2003.
- KÜR, Pınar, **Bir Deli Ağaç**, Can Yayınları, İstanbul 1988.

- A. , , , **Doğu Trakya Yerli Ağzı**, TDK Yayınları, Ankara 1995.
- ÖNER, Mustafa, “Edatların Karşılaştırma ve Sınırlandırma Bağlantıları”, **Türk Dili Araştırma Yıllığı Belleten 1999/I-II**, : - (2003),⁵□147-157.
- ÖNER, , **Bugünkü Kıpçak Türkçesi**, TDK Yayınları, Ankara 1998.
- ÖZKAN, , **Gagavuz Türkçesi Grameri**, TDK Yayınları, Ankara 1996.
- i Sarâyî, **Gülistan Tercümesi**, (Haz.:Ali Fehmi Karamanlıoğlu), TDK Yayınları, Ankara 1989.
- ŞANLI, (1990), **Kırklareli İli Merkez İlçe ve Köyleri Ağzları (İnceleme-Metin)**, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, .
- Şeyh Şerif Hacı, **Mu’înü’l Mürîd** (Haz.: Ali Fehmi Karamanlıoğlu), Beşir Kitabevi, İstanbul 2006.
- Tâcî-zâde Cafer Çelebi, **Hevesnâme**, (:), Yayınları, Ankara 2006.
- TEKİN, , **İrk Bitig**, Öncü Kitap, Ankara, 2004.
- A. , , **İrşâdü’l Mûlûk ve’s-Selâtin**, TDK Yayınları, Ankara 1992.
- ÜSTÜNER, A. , **Türkçede Pekiştirme**, Fırat Üniversitesi Yayınları, Elazığ 2003.
- YÜCE, , **Gerundien im Türkischen**, Simurg Yayınları, İstanbul 1999.